

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 73 63
F: 01 478 74 25
E: pr.mop@gov.si
www.mop.gov.si

UKOM
predlagam.vladi@gov.si

Številka:
Datum: 18. 3. 2016

Zadeva: Predlog 7280-58: Privatizacija vodnih virov

Zveza: e-pošta, z dne 7. 3. 2016

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovor na predlog 7280-58.

Edino bogastvo Slovenije bo v naslednjih desetletjih predstavljala pitna voda. Tisti, ki mogoče več potujete po svetu lahko vidite da tudi v mnogih Evropskih državah voda iz vodovodnega sistema ni povsod več pitna. Ko bodo pošle te zaloge bo to bogastvo, ki se po prodajalo po precej višjih cenah kot danes nafta.

Problem Slovenije je, da je v zadnjih letih prodala že 60% vodnih virov tujim korporacijam. (Heineken ni kupil Laškega in Uniona zaradi piva ampak zaradi vodnih virov). V sloveniji potekajo že številne pobude za spremembo ustave (tudi s strani političnih skupin) glede tega in to bo še ena izmed njih.

Vlada naj spremeni ustavo tako, da se zapiše, da nobenega vodnega vira v republiki Sloveniji ni mogoče prodati tujim korporacijam ali družbam (tudi če je družba slovenska in imajo tujci samo delež). Vsi vodni viri ki so trenutno oddani tujim korporacijam se po koncu koncesije (po letu 2030) vrnejo v last republike Slovenije, koncesije se ne podaljšajo več (oz. se v ustavo zapiše da podeljevanje koncesij tujcem ni mogoče).

Predlagam tudi da z vsemi komercialnimi vrtinami naprej upravlja država in ne podjetja (naj gre denar v proračun ne pa v žepe posameznikov).

Voda in upravljanje vodnih virov mora ostati splošna dobrina ljudi dostopna po normalnih cenah. Če bomo to edino bogastvo uspeli ohraniti v naslednjih desetletjih, ga bomo lahko zelo drago prodajali tujcem (škoda edino ker naše vlade vidijo samo en dan naprej).

KOMENTARJI

Komentarje k predlogu najdete na: <http://www.predlagam.vladi.si/webroot/idea/view/7280>

ODGOVOR

V Republiki Sloveniji je že sedaj na podlagi Ustave RS, potem zakona, ki ureja področje voda, in drugih predpisov, opredeljen pojem javnega dobra, kamor sodi tudi voda.

Ustava RS v 70. členu določa, da se na javnem dobru lahko pridobi posebna pravica uporabe in da zakon določa pogoje, pod katerimi se smejo izkoriščati naravna bogastva, v 67. členu pa določa še, da zakon določa način pridobivanja in uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija.

Nadalje Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13) v prvem odstavku 19. člena kot javno dobro opredeljuje stvar, ki jo v skladu z njenim namenom ob enakih pogojih lahko uporablja vsakdo (splošna raba). V drugem odstavku istega člena je še določeno, da zakon določa, katera stvar je javno dobro in kakšni so pogoji za njegovo uporabo.

Posebej pa Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) opredeljuje vodo kot naravno vodno javno dobro. Zakon razlikuje splošno rabo vode (pitje, kopanje, potapljanje, drsanje ali druge osebne potrebe,...) in posebno rabo vode, za katero je treba pridobiti vodno pravico, ki jo podeljuje samo država (vodno dovoljenje, koncesija, v določenih primerih tudi evidentiranje). Navedeno pomeni, da nihče v Republiki Sloveniji ne more pridobiti lastninske pravice nad vodo (izjema je le vodna pravica, ki se nanaša na odvzemanje vode za proizvodnjo pijač, v količini ustekleničene vode, ki je določena v aktu, na podlagi katerega je bila pravica pridobljena). Posebna pravica rabe vode na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije se lahko podeli zgolj v primeru, če se s strokovnimi podlagami ugotovi primernost takšne rabe, predvsem v smislu, da posebna vrsta rabe vode ne bo ogrozila splošne rabe vode, oskrbe s pitno vodo in ne bo poslabšala stanja voda.

Iz navedenega sledi, da voda oziroma vodni vir ne more biti v zasebni lasti, lahko pa so v zasebni lasti objekti in naprave za odvzem, kakor tudi nepremičnine (zemljišča), na kateri se izvaja odvzem, ki je povezan z gospodarskim izkoriščanjem vode. To je tudi običajna praksa pri rabah vode za proizvodnjo pijač, ogrevanje objektov, polnjenje bazenov in tako naprej.

Po drugi strani je javna vodooskrba po zakonskih določilih prednostna raba vode. Dovoljenje za uporabo vode se lahko v skladu z Zakonom o vodah za namen javne vodooskrbe izda le lokalni skupnosti oz. državi. V teh primerih je treba pridobiti vodno dovoljenje. Ti vodni viri pa so posebej zavarovani tako z uredbami, ki določajo vodovarstvena območja, kakor z vodnimi dovoljenji, kar praktično pomeni, da ne more priti do privatizacije vode.

Uporaba v teh primerih predstavlja vodo kot surovino, kar omogoča izvajanje gospodarske dejavnosti v primerih, ko je ta voda na razpolago, in njen odvzem ne povzroča poslabševanja stanja ali onemogočanje javne oskrbe z vodo. Takšna raba vode je smiselna oziroma koristna, saj na primer prinaša zaposlitve in prihodke, dokler ne ogroža uporabo vode v javnem interesu. Za posebno rabo vode na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije imetnik vodne pravice plačuje vodno povračilo in plačilo za vodno pravico, ki se zbira v Skladu za vode, ki je namenska proračunska postavka. Tako pridobljena sredstva iz naslova vodne pravice se torej porabljajo namensko.

S spoštovanjem,

Ministrstvo za okolje in prostor